

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Insinuări tendențioase.

Anul acesta este anul sârbărilor jubulare.

În locul prim sârbăză libertatea, această desmerdată fică a ceriului, această candidă feciără, pe care anonimul autor al clasicele opere „Cântarea României” o vede pe o câmpie frumoasă, jucându-se cu un arc întins.

Și alături de jubileul de ani 50 al libertății sârbăză toate popoarele, cari acum sunt 50 de ani s’au declarat libere.

Sârba-vom deci și noi, căci și noi acum sunt 50 de ani am devenit liberi.

Sârbarea noastră coincide cu sârbarea tuturor popoarelor, cari la anul 1848 s’au emancipat din lanțurile robiei.

Sârba-vor popoarele, fie-care în modul său va sârba, după a sa fire, după al său naturel, și după cercul larg, în care i se va permite sârbarea.

Este un bun comun al omenimei anul 1848, și Europa cu litere de aur a înscris în analele sale acest an al emancipării popoarelor.

Jurnalistica unghurască din incidentul jubileului libertății voescă se ne prepare nouă românilor o cursă.

Dice-vom deci cu cuvintele procului: „Păzește-mă de cursa, care mi-au pus mie”.

Diastica maghiară de acum prevede o mare revoluțiune în frumoasă și de Maiu a anului curgătoriu.

Revoluțiunea o fac români.

Vor arde deci casele nobililor unguri, cari după desființarea sclaviei corporale acum sunt 50 de ani, voescă să inițieze anul jubilar cu o nouă sclavie spirituală.

Vor arde orașele unghuresci, și la flăcările lor români răsunători vor juca hora frăției cu toți frații lor dela Mare până la Tisa.

Toate acestea vor arde în fantasia aprinsă a politicianilor unguri, cari etă ce visază.

S’au făcut perchișițiuni domiciliare la preoțimea noastră din jurul Brașovului.

Politia secretă voescă se scotă la ivelă proclamațiuni revoluționare pentru ziua de 3/15 Maiu 1898, ca și jubilară în memoria zilei de 3/15 Maiu 1848.

Proclamațiunile aceste — ăce-se — s’au trimis preoțimei noastre dela posta din Brașov.

Politia secretă a intrat la preoții nostri în casă, în urma ei a venit factorul dela postă, cu o scrisoare la adresa celui preot.

Scrisoarea o a luat agentul secret — era să ne scape din condeiu „agentul provocator” al cabinetului negru, — decorat cu coróna României — tot el a desfăcut-o, și fără a o da adresatului, tot el a luat-o cu sine ca document despre revoluțiunea în pregătire.

Uneltirile aceste au dat bogat material de exploatare diasticele unghuresci.

Az oláhok mozognak, seu pe românesce: Români fac revoluțiune.

Diastul din Viena „Neue Freie Presse” în numărul său de Sâmbătă séra, 17/29 Ianuarie a. c. aduce o telegramă din Budapesta.

În sensul acelei telegrame agenții guvernului au descoperit proclamațiuni revoluționare la preoțimea noastră din ținutul Clujului, în tocmă ca și la cea din ținutul Brașovului.

De bună seamă și proclamațiunile aceste vor fi fost puse pe postă unde va.

Dacă ne vom lua după analogia dela Brașov, atunci proclamațiunile din urmă vor fi fost fabricate în Cluj, de bună seamă în biroul reuniunii de maghiarisare.

Diastul „Egyetértés” este mai avântat în norocul seu cu proclamațiunile revoluționare.

Acest diast publică o epistolă privată, iscălită de un R. trimisă unui român din Ardeal.

Scrisoarea această începe dela liga din Bucuresci, trece apoi prin Europa și cruciș și curmeziș, unde dă tot peste filiale ale Ligei secrete din Bucuresci, și în fine se oprește în Cluj, însă nu la Kulturregylet, ci la advocatul Iuliu Coroianu.

Întregă Europa este deci în ferebere, din fereberea această au isvorit proclamațiunile espedate din Brașov și Cluj la adresele preoților români, din proclamațiuni va isvorî în mod firese revoluțiunea cea mare, în onorea libertății, care a răsărit asupra popoarelor sunt de atunci tocmă 50 de ani.

Dacă adevăr ar fi ceea ce ne aduc jurnalele maghiare;

dacă în adevăr români ar plănuî o revoluțiune ași, cu sistemul actual de comunicațiune în era de directă comunicare prin mijlocul telefonului.

dacă se mai contemplă o revoluțiune în fața armatei de ași, care în 24 de ore pôte fi concentrată în ori ce parte a monarchiei;

dacă revoluțiune se pregătește în sistemul armelor de ași;

în cazul acela români sunt buni numai pentru casa de sănătate, căci ei ar da neamicilor nostri și ocaziunea dară și îndreptățirea de a ne nimici total pentru veci.

Dacă român e acela, care în sistemul spionagiului de ași a trecut prin contrabandă proclamațiunile dela gara din Brașov, până la cea din Bacifalău, seu până la cea din Târlungeni, atunci Guguman a fost acel român, și bine i s’a întemplat, că și-a contras un asemenea blamagiu.

Dar să luăm lucrul după cum este, și lucrul acesta serios este.

Noi credem, că da, s’au trimis asemenea proclamațiuni compromițătoare preoțimei noastre și în părțile Brașovului, și în părțile Clujului.

Credem și povestea cu scrisoarea despre filialele Ligei, care în cele din urmă sa oprit la casa domnului advocat Coroianu, și care a ajuns în mâna politicele secrete dela noi

Scrisorile aceste, proclamațiunile aceste, după ale noastre vederi sunt eșite din cabinetul cel negru al politicele secrete dela noi, care se fălesce cu decoratiunea cea mai nouă „Coróna României”.

Politia secretă deci a pus la cale aceste proclamațiuni, ea au designat jertfele în persoanele preoților nostri, ca apoi pressa unghurască să le pôtă ex-

ploata. Ea le-a dat la postă cu anumite adrese, la anumite timpuri.

Scopul?

Scopul este: să ne discrediteze și mai mult înaintea coróniei.

Români sunt revoluționari, români voescă o Daco Românie mare dela Marea neagră până la Tisa, Români voescă descompunerea Ungariei și ași scutul principal al dinastiei, al casei de Habsburg e numai Ungaria.

În Austria e un chaos.

Numai Ungaria e una, tare, puternică, națională, care a descoperit planul de revoluțiune al valachilor.

Intru cât coróna va crede, noi nu putem sci. De aceea ăce-vom cu Psalmistul:

„Păzește-mă de cursa, care mi-au pus mie, și de smintelele celor ce fac fărădelege”.

Revisuirea învățământului pedagogic. Actualul ministru de culte e gigantic în croirea planurilor și a reformelor. Diarele mai nouă din Budapesta vestesc o nouă reformă. Secretariul de stat Zsilinszky a făcut în comisia de instrucțiune declarația, că în ministerul de culte se elaboră acum reforma învățământului pentru preparandii. Noul proiect de lege este de așa, încât dă învățătorilor posibilitatea de a avé încă o ocupație și așpori astfel isvoroile de venit.. Ce-o mai fi și asta?

Iși perd amicii. „Politik” din Praga anunță, că simpatiile dintre Poloni și Maghiari dispar din ce în ce. Ansă la o pornire a Polonilor dușmănoasă Maghiarilor a dat un comunicat al foii „Pol. Ert.” — foia oficiasă a guvernului maghiar, în care a fost întipănată cu multă afabilitate stirea despre estirparea Polonilor în Provincia Posen. Tot din acest incident a scris foia din Lemberg „Slovo Polskie” un articol intitulat: „Revisuirea relațiunilor polone-maghiare”, în care se ăce între altele următoarele:

Comuna Brădeni era la o depărtare de 3 ore dela noi cu piciorul și tot în așa depărtare dela orașul Codreni. Comuna Brădeni era situată pe o vale încântătoare-jur împrejur avea păduri întinse de brad, ce răspândiau un miros plăcut și dădeau comunei o înfățișare romantică. De-alungul comunei șerpuia în monotonia lui vecinică un riuleț cu apă din crăsta muntelui, limpede ca cristalul și rece ca ghiața. Nu voi uita nici odată zilele de vacanță petrecute în comuna Brădeni la prietinel Dionisie. Sunt încă vii în sufletul meu nopțile acele de vară, când în liniștea adâncă freamătul pădurii, ca un cor mut acompania cele mai varii și mai melodiöse arii din operele naturei măiestre. În Brădeni aerul e curat, domol și dulce de mirosul florilor de munte. Respirarea acestui aer era o binefacere, pe care o simțiai în tot trupul. Cât am stat la prietinel Dionisie am observat o mulțime de obosiți, cari în călătoria lor prin lume au ajuns a pune piciorul pe pragul trecerei, petrecând înse lunile de vară la scadele cu apă rece din pădurile răcoröse dela Brădeni se reîntorceau la pultrile și casele lor, de multe-ori cu speranța de a trăi din nou încolțită. De câte ori n’am urcat cu Dion-

FOIȚA.

Jertfa dragostei

— Novelă originală —

Vêrului Emilian.

În vèzdud e revoluție! Gerul Bobotezii s’a lăsat cu totă greutatea lui asupra noastră! Mi-am încărcat soba cu lemne și așezându-mă în apropierea ei la troznul tainic al focului am căzut pe gânduri. E o nespusă mângâiere pentru sufletul nostru, când ne ducem cu gândul în trecut, căci de pe paginile colburöse ale trecutului toate amintirile sunt de un farmec neînțeles. Atât bucuria, cât și durerea revocate din domeniul amintirii ni-se presintă în haina nevinovăției, și noi cu drag privim la ele.

N’a trecut o oră, de când a eșit preotul cu „Iordanul” și sub impresia acestui act de păcate curățitor tocmă cetiam cele mai frumoșe pagini ale vieții mele din trecut... Și eu umblam odată cu „Iordanul”. Mi aduc aminte cu câtă grije mă culcam, ca nu cumva să adorm și astfel să rămân dela

sfințirea apei. În biserică intram, când zorile erau încă departe și D-zeu să-i ierte păcatele lui popa Ilisie, numai pe acei cântăreți ne lua cu dânsul, cari ne ducem regulat la maica noastră biserică și stăteam acolo cu cucernicie dele început până la „D-zeu să primescă rugăciunea și să Vă ierte păcatele”.

Nu voi uita nici-când bucuria ce o simțiam, când cea dintâi lovitură în tocă și cel dintâi sunet de clopot mă găsiu trezit. Umblam apoi totă ziua din casă în casă, și séra eram feri it, dacă primiam ca remunerație 20 cruceri, câteva cöste de porc, o bucată de cârnaț și pe de-asupra un colac și o legătură de câlți din „fuiorul popii”. Sêrmăna mamă tot mereu ieșia până la pörtă, ca să vadă nu sosescă drăguțul ei de băiat, și în ziua de ajunul Bobotezii nu se mai îngrija de cină, căci totă casa ne ospetam din câștigul meu; și țin minte că tata, dragul meu, la fiecare bucatură dădea laudă lui D zeu, dorindu-mi noroc în lume.

Cine știe însă în ce colț ascuns va sta pitulat „norocul”, căci până acum nu ne cunoscem.

Printre rîndurile acestei frumoșe pagini prin procesul asocierii de idei tot-deauna

cetesc și o mișcătoare întâmplare din lumea cu dureri. Și de câte-ori din noianul amintirilor mi-se desfășura Agnes și Dionisie, totdeauna rămân multă vreme îngândurat.

Acuma la boboteza s’au împlinit cinci ani și mi se pare că numai eri a fost Cum trece de iute timpul, și Dömnă cât e de lung și numai un moment de durere.

Era în ajun, când primesc dela prietinel Dionisie un bilet, în care mă rögă, ca pre ziua de Boboteza se merg până la ei, căci de mult nu ni-am vèdut, și dorul de revedere ne muncia. Din copilărie ne cunoșteam, la olaltă am petrecut anii de școlă și ne aveam dragi, ca doi frați. Într’un colț al biletului scris cu litere mărunte am observat cuvintele: Logodna; sunt fericit.

— Câtă fericire și câtă sinceritate, mi-am ăis; a voit să mă surprindă, de aceea nu mi-a scris în bilet motivul adevărat, pen-tru-care el cu atâta insistență mă chiamă la ei; dar se vede că fericirea era atât de mare în sufletul său, încât i-a fost imposibil, ca să nu mi-o comunice în câteva cuvinte, într’un loc și într’o formă discretă, ca apoi eu se-mi ătes fericirea întreagă, în care se scaldă sufletul lui.

„Vechia vorbă despre fraternitate între Maghiari și Poloni nu mai are temei. Civilizația maghiară a îndemnat pe maghiari a osândi ca în procesul Memorandului din 25 Mai 1895 la temniță grea pe 25 conducători ai națiunii române, numai pentru-că au îndrăsnit ași aterne plângerile lor împotriva apăsării Românilor nu regelui din Ungaria ci împăratului din Austria.

Acceași civilizațiune ia îndemnat înainte cu vreo-câteva săptămâni a hotări în parlament legă *infamă* despre maghirisarea comunelor nemaghiare. Acceași civilizațiune (!!) le inspiră acum cuvinte umilite de admirațiune față de un guvern care imprumută 200 milioane de marce pentru a stărpi pe Poloni. Acestă lingușire (*Schweifwedeln!*) a unui popor, care avea odinioară aspirațiuni liberale, această decadentă a spiritului, care nu mai este accesibil și simțitor pentru drept și dreptate, — este téma de corupția morală, ce provine din suprimarea vechia a popoarelor nemaghiare din Ungaria.

Cronică politică.

Studentii germani din Austria joca un rol însemnat în chestiunea națională a germanilor austriaci. Sute de universitari din Praga s'au adunat la Leitmeritz, oraș în Boemia nordică și au ținut sub presidul deputatului Dr. Funke, o adunare academică. La această adunare au luat parte și întreg corpul didactic dela Universitate, decanii și rectorii facultăților. Aici s'au precizat atitudinea lor față de situația ce li s'a creiat prin restringerea drepturilor avute. Astfel au hotărât a nu cerceta colegiile, până ce nu se va revoca ordinul, prin care li sa confiscat dreptul de a purta pe chipii culorile lor strămoșești. La această hotărâre au fost îndemnați studenții și din partea profesorilor lor, cari înșiși au promis a nu prelege, până ce limbei germane în Boemia nu i-se va înecui în limitele avute. — Acestei mișcări a studenților germani din Boemia s'au asociat cei din Graz, cari asemenea au hotărât a nu cerceta prelegerile. Cei din Viena au ținut o adunare în carea au votat o adresă guvernului cerându-i o urgentă rezolvire favorabilă a chestiunii de limbi. Guvernul a pus în prospect includerea universităților, dacă ele nu vor fi cercetate de elevi.

Ministri ungari la Viena. Numai în săptămâna trecută au fost ministri austrieci la Budapesta, pentru a pertracta cu colegii lor chestiunea suspendată a reincheierii compromisului economic. Discuțiile aceste — despre a căror rezultat n'a transpirat nimic în publicitate — s'au continuat luni în 31 Ianuar la Viena, luând parte dintre ministrii ungari Bánfi, Lukács, Daniel și Darányi. Obiectul principal al desbaterei a fost c u o t a

— însă după cum scrie „Neue Freie Presse“, la vreo înțelegere sau rezultat pozitiv n'au ajuns. După conferența comună cei doi miniștri preșidenți Bánfi și Gontach au avut o audiență îndelungată la Majestatea Sa unde au referat despresursul discuțiilor conferențele ministeriale se vor mai ține în zilele aceste fiind că intenția guvernului este, ca se asternă parlamentelor din Peșta și Viena încă înainte de 1 Maiu proiectul de lege despre pacht economic

Oficiul de învățatoriu și cantoratul.

În cei doi numeri premergători (6 și 7) ai diariului nostru un învățatoriu dela scôile noastre confesionale a pus în discuțiune cestiunea, dacă e bine său ba, ca învățătorii nostri să fie totodată și cantori.

S'a publicat corespondența fără nici o observare meritorică din partea redacțiunii spre a nu influența publicul cetitoriu în nici o direcțiune.

Mărturisim, că pre noi ne-a suferat mult modul cum dl învățatoriu a tractat această chestiune, și argumentarea, cu care militază pentru eliberarea învățătorului de sub această afirmativă sarcină.

Ne-a dispăcut mult, că între argumentele sale susține și aceea, că legea nu obligă pe învățatoriu de a fi el și cantor.

Dacă Domnul învățatoriu dela scôla noastră din Gurariului, Ieronim Mărdanu, nu ar fi făcut cursul normal de trei ani la seminariul nostru arhidiececan pedagogic-teologic, ci bună oră ar fi venit gata calificat dela un institut străin de biserica noastră, atunci nu ne-ar pune în uimire duchul străin de biserica noastră, care vorbește din articolul dsale.

Tôte bisericele din statul nostru au legat cantoratul de oficiul de învățatoriu, și acesta din considerațiuni mai înalte bisericesci, în spiritul căror autorul articolului nu vrea să străbată.

Scôla noastră atât de strâns e legată de biserică, încât noi nu ne putem închipui scôla română confesională fără de biserică.

Învățătoriuul nostru nu este numai pur învățatoriu, ca în orele sale libere să petreacă în cancelaria notarială, să facă contracte, să îndeplinească oficiul de matriculante al comunei politice, să facă execuțiuni prin comună, cari tôte-l fac urgisit în ochii poporului.

În pedagogiile noastre cântările bisericesci și tipicul dela începutul lor au fost studii obligate, ca și ori-care dintre celelalte obiecte.

Mai mult. Față cu multe dintre obiectele din resortul pedagogic cântările bisericesci și tipicul în ochii nostri trebuie să aibă întâietate.

În faptă pentru studiul cântărilor și al muzicii noi susținem cu grele jertfe două puteri didactice, și articolul din chestiune trebuie să producă resens și la profesorul de specialitate pentru rituale și cântări.

În sistemul nostru deci cântările și tipicul sunt studii principale, și cine nu are din acelea pregătirea cuviincioasă, nu pôte fi învățatoriu

Cunoscerea cântărilor și a tipicului, condițiuni unice, cari califică la cantorat, este deci la noi condițiune legală, și cine susține, că la noi legea nu obligă pe învățator de a fi cantor, acela numai viețuește în elementul nostru bisericesc.

Precisată astfel pozițiunea bisericei noastre, să reflectăm și la motivele din corespondență.

În planul prim, cantoratul e prezentat ca o sarcină grea, așa de grea, încât împregiurarea că cântă învățătorul la utrenie și la liturghie califică pe învățătoriu pentru hetică său tuberculosă.

Fie-cine din bogăția inimei sale vorbește.

În căldura inimei sale Iacob fratele Domnului, scrie; „*De este cine-va cu inimă bună să cânte*“.

Este trivial a asemăna starea sufletescă în biserică cu dispozițiunea la mâncare și beaură.

În sinul poporului nostru vrednicia cea mai mare este, când cine-va scie cânta, și i se dă ocaziune să cânte în biserică.

În biserica noastră noi nu ne putem închipui pe învățatoriu stând acasă pe timpul când omenii sunt în biserică, pe timpul utreniei.

Învățătoriuul nostru în ai nostri ochi e model de om al bisericei de aceea el este primul în biserică deodată cu preotul, nu din datorință cântă el, ci din evlavie din revnă cântă bunul Dumnezeu.

Ani 20 am provădut oficiul de cantor al bisericei, dintre acestia 13 ca student în un oraș, în care românismul începe a dispărea, am fost fericit a lua parte în mai multe biserici la oficiul dumnezeesc, și am rămas încântat de revnă, cu care tineretul nostru cântă în biserică.

Cunosc comune bisericesci cu sutele, în cari învățătoriuul în serile lungi de oră dă tineretului trecut preste etatea scôlei instrucțiune din cântări și tipic, și Duminecele și sărbătorile în jurul învățătoriuului era un stat major de cântăreți, cari neobosiți dau mărire în casa Domnului.

Un asemenea învățatoriu era idolul comunei întregi, căci el contribuia la podoba casei Domnului, era binecuvântat de Dumnezeu, căci Dumnezeu sântesc pe cei ce iubesc podoba casei lui.

Spiritul acesta bisericesc a fost legătura puternică, care nea ținut până acuma în strânsa unire.

Învățătoriuul a fost farul luminătoriu, el a concentrat și a legat strâns de biserică și ale ei instituțiuni poporul prin exemplul său de om al bisericei, prin cântările sale, cari au îndulcit inima poporului, prin scôla ce a dat tenei generațiuni, crescând din ei cântăreți, cari erau fala comunei bisericesci.

Spiritul acesta în timpul din urmă a început a slăbi.

Pildă e între altele și corespondența din cestiune, care încercă a învoa și motive sanitare.

Mă înrolez cu mândrie și eu între acei „*părinți de ai scôlei*“, cari susțin, că interesele bisericesci reclamă ca noi să alimentăm spiritul bisericesc, să milităm pentru susținerea lui.

În ochii nostri învățătoriuul trebuie să fie model și în ce privește cântările și ritualele bisericesci.

Cine a avut ocaziune să fie în bisericele noastre în locurile depărtate de margine, a putut observa, cu câtă negrijire se cântă în bisericele noastre.

Melodiile s'au conservat bine, în multe locuri ele sunt mai frumoase ca cele puse pe note de profesorul nostru de cântări bisericesci, care în dorul său de a tot îndrepta, atâta a îndreptat, în unele și altele până a eliminat aproape tot ce a fost frumos din melodiile noastre.

Cantorii nostri dela sate exprimă rău, se vede, că melodiile sau introdus corect, însă după texte slavone și grecesci. Cantorii nostri aplică melodiile fără considerare la firea limbei române, și acesta supără grozav.

Învățătorii nostri sunt chemați a merge cu exemplu bun, și în direcțiunea aceasta au ei o sublimă misiune de împlini.

Regretăm, că porniri ca cea inițiată de învățătoriuul din Gurariului tocmai acum se pun pe tapet, când statul a luat măsuri ca la preparandiele sale candidații greco orientali să fie instruați și calificați și din cântările bisericesci și din rituale.

Mărturisim, că am vădut casuri de bolă în viața noastră. Mulți au putut muri și de ofiță, dară ca cantoratul să cauzeze această bolă, până acuma nu o am audiat-o susținută de autorități medicale.

Sânții Părinți ai bis. noastre au întocmit lucrurile în cele rituale de tot minuat. În ritualele noastre se perondăză la intervaluri preotul cu cântărețul, și acesta înlesnesce mult cântarea chiar și pentru cei altcum debili.

Este prescriere canonică, că cântările în biserică să se execute cu evlavie, în, să nu sbiere cântărețul.

O asemenea cântare nici odată nu ostenește, nici chiar în acel cas,

sie cărările încrucișate, cari prin desigurul pădurii duceau la platoul cu scalde, numit și locul „sănătății“. Nu puteam în destul admira frumsețile naturei, cari au însușirea de a lăsa urme neșterse în sufletele privitorilor și de a determina înclinările acelor cari mai mult se desfățăză în bogăția farmecului lor. Pretinul Dionisie s'a născut și crescut în acest raiu pământesc, a gustat de mic cu prisosință din plăcerile naturei, carea din iubirea și poezia ei a imprimat accente hotărâte în sufletul lui virgin.

Ca studenții pe clasele superioare avem locuința împreună și de multe ori în lungile seri de oră, când obosit de „munca zilei“ puneau cu ore-și care disgust la o parte fantasticele povești ale lui Homer, liniștit își începea draga lui poveste.

„... O dină din povești, înaltă, mla-dișă, la fața blondă cu ochi albaștri ca seninul cerului, cu păr lung și negru ca păcatul de mörte, întrăga ei faptură e o ispită periculoasă pentru inimile nepățite. Amintirea ei mă urmăresce pas de pas, ziua îmi turbură gândirea, ér visurile mele au de multe ori caracterul unor romane cu subiecte medievale. Agnes, copila dela Brădeni mă stăpânesce“.

„De multe ori mă întreb si cere după rostul acestei simpatii fără hotar încă de când trăiam anii copilăriei, timpul basmului duinos, ce pare a nu se mai întorce nici odată.

Am cules împreună căpsune, și cea mai frumoasă i-o dăruiam ei și ea asemenea. Și cununi de flori am împletit cu ea din pădurile Brădenilor, și nu odată i-am pus cunună nevestejită pe cap, și ce bine îi ședea ei mirăsă și Dómnne cu câtă plăcere priviam eu în ochii ei vioi și cât de fericit eram.

Am copilărit împreună și prietinia noastră s'a prefăcut într'o dragoste, fără de care viața ași considera-o, ca un lung șir de zile cu amar“...

În fie-care an de scôla se întorcea de acasă mai încâtușat, și tot mai mult se înțărta în credința, ca ei sunt dela Dău lăsați unul pentru altul. El va studia cu gândul neîntrerupt la ea, și Agnes până va fi el mare va trece prin clasele civile ale internatului de fete din S..., și Dómnne! într'o dî dorurile, aspirațiile și visurile lor se vor întrupa și ei vor fi fericiti

Di închipuită, carea cu cât era mai îndepărtată cu atât se părea mai fericită, căci fericirea adevărată numai în depărtări mari există.

A trecut cu succes peste examenul de maturitate și s'a înscris la drepturi, ér ea după terminarea civilelor s'a aședat acasă îndeletnicindu-se cu arta căsnicie.

Sufletul lor a rămas virgin, curat ca în timpul când încă nu trecuseră peste hotarul comunei Brădeni. Vieța dela oraș, cu mediul ei vanitos n'a influențat asupra acestor două inimi sincere, puterea iubirii sfinte si adevărate a respins ori-ce tendință străină ei, și astfel Dionisie și Agnes și acum se iubesc tot cu aceeași sinceritate de o fermecătoare naivitate, ca în anii cei dintâi, ai copilăriei lor. Era o dragoste ce te înduioșă, te fermeca și amusa.

În dimineța zilei de Boboteză gătit ca de mare sărbătoare cu toiagul în mână am plecat spre Brădeni. Preste nopte a fost un viscol amestecat cu fulgi de zăpadă de mărimea fluturilor. Crengile arborilor se plecau sub greutatea florilor de zăpadă, șanțurile erau pline formând o linie dreptă cu drumul, ér orizontul se mărginea la distanță de câțiva pași, căci o bură dășă, ca un vâl cenușiu cuprinde zarea.

Calea de 2 ore dela noi până la Brădeni am făcut-o de astă dată numai puțin decât în 4 ore; datam preste tôte rozorele și gro-

pile și ajunsa n în zăpadă și până în brâu. Când am sosit în comuna Brădeni la casa ospitală a pretinului Dionisie eram tot apă. Tocmai eșiseră dela sfta biserică și era obiceiul vechiu, după-cum spunea nenea Ilie, „așa s'au pomenit, ca după biserică să cheme pe părintele, pe cantor și încă vre-o câțiva fruntași la un rachi bun, așa după-cum ni-la dat bunul d-ău, că dör nu dăm bani pe el“.

Omeni credinciosi și cu inimă bună. Și era vesel nenea Ilie, cum nu l'am vădut nici odată. Și cum se nu când avea tot ce-i trebuie la casă, cu tôte că numai el și Dău știe cât a spesat cu Dionisie până la vădut om, și încă ce om! Nu-i pare însă rău de ce a cheltuit, numai sănătate să dăruiască Domnul, ca să-l vadă aședat odată la casa lui, apoi și de va muri, tot atât. Așa vorbea nenea Ilie și toți cei de față aprobau, și l'fericiau pentru bunătatea de copil, cu care la învrednicit Tatăl ceresc.

Pretinul Dionisie tocmai luase doctoratul în drepturi și era deja angajat la primul advocat din ținutul acela ca concipist.

(Va urma)

unde învățătorul cantor ar fi numai el conducătorul al cântărilor bisericesti în întreaga comună.

Este însă rară comuna, în care ați să nu fie mai mulți cântăreți.

Invocarea cu ostentia la răspunsurile liturgice încă n'are nici o îndreptățire.

Chiar când dintre copiii de școală nici unul nu ar cunoște răspunsurile liturgice, copiii de școală le învăță în primele trei luni dela începutul anului, și atunci biserica resună de glasurile îngeresci ale copiilor. Inima părinților saltă de bucurie, și un asemenea învățătoriu, după cum am mai dis. este idolul comunei, căci la poporul nostru între multe alte virtuți, este și iubirea cântărilor frumoase.

Nu scim, decât autoritatea bisericăscă va putea aproba o asemenea pcr-nire, și va crede, că chiar o discu-siune diaristică în favorul aceleia ar fi dără folositoare între criticele împre-jurări de acum.

Nu scim pentru cari motive statul se află îndemnat tocmai acum a în-troduce studiul cântărilor bisericesti și a ritualelor în pedegogiile sale, pentru cari motive el voese să oblige pe în-vățătorii săi la cantorat tocmai acum, când la noi învățătorul cantor e pus pe o tréptă cu noul oficiu de „re-gulator al orologiului” din turn, mai ales, că la noi puține biserici vor fi având turn cu orologiu.

Din totă inima condamnăm ase-mene porniri dușmane intereselor noastre bisericesti.

Mateiu Voicannu.

Afacerea Dreyfus.

Rocheport în fôia sa „Intransigent” scrie despre o vizită, ce a făcut de curând împăratul german ambasadorului francez. Spune, că împăratul a cercetat pe ambasador în chestia Dreyfus. Împăratul — ție — din neprecăuție a demascat pe Dreyfus, pen-tru că scrisorile schimbate cu el, au ajuns în mâna poliției franceze. Din pricina acesta va face acum totul pentru liberarea lui Dreifus. Din afacerea această — continuă Rocheport — pôte să se descare primejdie mare asupra Franței, în care caz nici un preț nu se va pune pe viața membrilor sin-dicatuului Dreyfus.

După informațiunea lui „Gaulois”, ofi-cerii citați ca martori în procesul Zola, din respect față de tribunal se vor presenta vor declara însă, că din pricina secretului oficioș deobligator pentru ei, vor denegă fa-sionarea.

Colonelul Picuqart a fost citat în-înaintea presidentului comisiei investigătoare, general Saint-Germain, care numai asupra a 2 puncte își va estinde cercetarea: 1. Comis-a Picuqart indiscreție în serviciul său? 2. Comunicat a el documente se crete din arhivul ministrului de rezboiu cu ômeni străini anumit cu senatorul Scheurer-Kestner și cu avocatul Leblois? Atârână dela rezultatul investigației, decât Picuqart va fi citat înaintea tribunalului militar.

Maiorul Esterházy a cerut voie dela ministrul de războiu Billot, să pôta impro-cesia pe aceia, cari l-au calumniat.

În ședința din 31 a l. c. n. a camerei italiene, deputatul Delbazo a întrebat pe ministrul de externe, — ce acțiune a des-voltat ambasada italiană dela Paris în chestia Dreyfus. Secretariul de stat Bonin, în nu-mele ministrului de externe a răspuns, că ambasada italiană la Paris n'a putut să des-volte în chestia Dreyfus nici o activitate, pentru-că nici închipui nu se pôte, ca o pu-tere străină să se amestece în afacerile lăun-trice ale Franței. Se vorbește, că Zola a citat pe atașatul ambasadei italiene și pe un alt membru al ei înaintea curții cu jurați, ca să fasioneze despre relațiile lor către Dreyfus. Îndată ce acești funcționari vor primi citația, guvernul va chibzui, ce îndru-mări să le dea. Jurnalelor, cari au adus în legătură pe atașatul militar italian cu afa-cerea Dreyfus, secretarul de stat le declară categoric, că nici acesta, nici vre-un alt membru al ambasadei n'a stat în nici o re-lație cu Dreyfus. Declarația secretariului de stat a produs o impresie viuă. Partidul guvernamental a aplaudat furtunos Camera a luat la cunoștință răspunsul.

Noutăți.

Avis. Biletele de intrare la balul Reuniunii femeilor române din Sibiu — care va avé loc Sâmbătă în 5 c. — sunt a se rescumpăra în ziua balului dela 10—12 ore a. m. și 3—5 p. m. în ote-lul „Împăratul Romanilor” et. I. camera nr. 3 cu 1 fl. 50 cr. de persoană, și sêra la cassă cu 2 fl.

Tot aci se rescumpără și biletele pentru logele deja prenotate.

Prenotări se primesc și până atunci în totă ziua dela 11—12 ore a. m. de către presidenta Reuniunii (strada Bayer 1, casa Albinei) și anume pentru loge R. I. cu 8 fl. R. II. cu 6 fl.

Pentru biserică. Din parochia Balomir ni se scrie, că îndemnat de pilda bună dată de părintele paroch N. Suciu, — epi-tropul Toma Vulc a donat sfintei biserici de acolo leafa sa de pe 2 ani, în suma de 10 fl. Fapta creștinăscă a episcopului Vulcu vor-besce de sine.

Deputatia femeilor sasce, a plecat dela Viena spre casă — Sâmbătă. La gară întreaga colonie sâsescă era de față. Studenții sași din Viena au oferit damelor buchete de flori cu funde în bicolorul sâsesc. Trenul a pornit din gară între strigătele de „Hoch” ale publicului de pe peron.

La Brașov damele au fost împărțite de o primire entusiastă. La gară era public imens sâsesc și românesc. S'au întemplat însă aici și incidente, ce numai cinste nu tac nației, ce cavalerescă ține a se numi. Când adevă trenul a intrat în gară și sașii au isbucnit în strigăte de „hoch”, o grupă de unguri scandalagii, demonstrativ strigau: ôljen Bánffy! etc. Mașinistul dela tren și la Brașov s'a distins prin șueratul demon-strativ, așa că publicul a fost nevoit a se retrage din gară pentru a face ovațiuni femeilor din deputație. Sașii verzi au aran-giat Luni sêra un banchet în cinstea femeilor din deputație, unde a ținut un discurs entu-siast avocatul Lurtz, îndemnând pe sași a nu și ungriza numele, și a se bizui pe for-tele proprii pentru apărarea individualității naționale, fără a aștepta sprigin străin.

Asemenea primiri frumoase s'au făcut damelor sasce și la Mediaș, Sighișoara, Orăștie și Bistrița.

Decorat. Regele Carol al României a decorat pe consulul român la Budapesta Alesandru Balș cu ordinul corônei crucea de mijloc. Nu de mult dl Balș a fost distins și de Maiestatea Sa Monarchul nostru cu or-dinul Francisc Iosif crucea de mijloc. Pro-babil distincția s'a făcut în memoria vizitei regelui român la Budapesta.

Secretar ministerial defraudant.

La tribunalul din Budapesta se pertractează deja de mai mult de o săptămână un non proces de sensație. Ca acusat figură un bărbat din sinul boierimeii unguresci, o per-sônă cu poziție înaltă, secretar ministerial și redactor al colecției de legi regn. Numele lui e Pettkó László. Este acusat cu de-fraudare de bani din cassa statului și cu falsificare da chitanțe oficioșe. El adevă pri-mea sume mari de bani dela ministeriu pen-tru traduceri nemțesci, franceze și românes-ci. Traducerile le făcea însuși, dar la facerea socotelilor dădea cuite redactate pe nume inventate. În decursul pertractării, cea mai zdrobitore mărturisire în poiriva acusatului a făcut-o nevasta lui, care e pe cale de a se des-părți de el. Ea a spus, cum bărbatul sêu ducea o viață de boier bogat și ei îi mințea că are leafă mare. Când însă a ajuns în necaz, i-a mărturisit că e pungaș.

Ați sosește scir a, că Pettkó a fost osân-dit la 4 ani temniță.

Inmormântarea lui N. T. Ciurcu.

Corpul regretatului fruntaș român din Brașov N. Ciurcu a fost transportat dela Vena la Brașov, unde a fost înmormântat Luni, cu pompă mare.

Coseingul cu osăminte generosului reposat a fost aședat pe un catafală în sala cea mare a gimnasiului românesc, pusă la dispoziția de către Eforia școlilor. Pe cata-fale, între mulțimea de cununi se afla una

dela celebrul artist Dumitru Popovici, alta dela familia R. G. Popovici din Viena. În pomenita și la ôrele 2½ d. prânz sicriul a fost aședat pe carul mortual și dus în bise-rica Sf. Nicolae, însoțit de un convoiu im-pasant, compus din tinerimea școlară; preoții slujitori: Baiulescu, Voinea, Dr. Saftu și dia-conul Prișcu. După coseing urmau membrii familiei reposatului; membrii Eforiei școlare și inteligență română brașovenă, bărbați și femei în număr mare. În biserică s'a sêvâr-șit prokodu, ér dl. protopop Voinea a ținut un cuvânt funebru, arătând meritele repoa-tului pentru nēm, biserică și școlă.

Rămășițele pământesci ale neuitatului Ciurcu, au fost așezate spre vecinicul repaus în cimit-rul din Grôveri.

Răposatul Ciurcu, a fost unul dintre acei români gencroși, cari cu aprôpe o ju-mătate de veac înaiute, prin jertfele lor au pus temeiul în Brașov școlilor centrale ro-mânesce, primul focal de cultură românesce de dincôce de Carpați.

Regretatul Ciurcu, începând cu adu-narea de pe „Câmpul Libertății” — n'a lipsit dela nici o manifestație națională românescă!

Avis Deôre-ce cu 1 Ianuarie 1898 s'a făcut schimbare în personalul Librăriei archidieceșane, toți acei P. T. Domni, cari voese a comanda ceva sau pôte au afaceri cu librăria, sunt rugați în interesul propriu a nu se adresa către nici o persoană, ci nu-mai la adresa subsemnată: *Librăria tipog-rafieii archidieceșane.*

LITERATURĂ.

Pomul Crăciunului.

(Urmare și încheiere)

Damaschin Bojincă, ne spune. în acé-stă privință că: „În anticii vei afla multe da-tini a fi fost la romani, care și până astăzi se țin în sinul Românilor de acum, sêu în-tregi, sêu cu ôreși ce strămutare; și aceste datini ce se păstrară de Români atâtea sute de ani, între atâtea valuri, între atâtea nevoi și strămutări, ce pătiră dinșii dela despăr-țirea lor de către împărăția Romanilor, sunt mai mari și mult mai temeinice mărturii spre ade-verirea urzirei Românilor dela vechii Romani, decât ori ce arătări istoricești.”

Aceste datini strămoșesci, păstrate până în ziua de astăzi de poporul nostru, cu atâtea sfîntenie, le privim cu jale, cum încep a dis-părea din mijlocul nostru încet, câte încet, făcând loc altor obiceiuri străine.

Din vechime singuri părinții nostri ne inițiau în credințele și practicarea lor, pe cari și dinșii le învățaseră și le apucaseră dela moșii și strămoși lor, păzindu-le cu mare dragoste; acum însă noi atât de puțin ne ocupăm de ele, încât le vedem și nu le înțelegem, ér pe unele nici nu le cunoșcem măcar.

Căți tineri, întorcându-se din străină-tate cu diplome de învățătură, nu fa: alta decât laudă civilizația țerei unde au învățat și uitându-se la credințele și la obiceiurile pă-rinților și strămoșilor lor, a pământului unde s'au născut, își bat joc de ele, întorcându-și capul cu dispreț, dicând că sunt numai nișce credinți deșerte, nișce eresuri, ce nu trebuie să și mai aibă loc, în vécui în care trăim.

Dar ce e mai mult încă la noi, auto-ritatea comunală însăși a căutat să lovască în vechile noastre obiceiuri strămoșesci. Sunt acum vr'o câți-va ani, de când acea autoritate a oprit de a se mai juca păpușele pe la ca-sele particularilor, sub cuvânt că prin jocul lor se propagă imoralitatea în public.

După ce ne arată cum obștea poporului din Iași, revoltat în contra acestei hotărîri, l'a rugat să intervină pentru ridicarea acestei prohibițiuni, ceea ce ia și reușit, Dl Burada continuă:

Așa astăzi trecând pe stradele ora-șului, în ajunul Crăciunului, ca și în sêra spre anul nou, pe lângă multe obiceiuri ce au loc în acele seri ca: stêna, colinda cu flo-rile dalbe, Irozii, aratul cu plugșorul, cu buhaiul, cu capra și altele, întâlnim și păpu-șele, cari fuseseră să piară, făcând și ele

parte din obiceiurile poporului nostru, așa după cum s'a pomenit din bătrâni.

Dar pe lângă aceste obiceiuri, ce sunt acele luminărele aprinse, cari se zăresc prin salônele boierilor, lipite pe crengile unui co-pac, în care se vèd atârinate sute de jucărele cari selipse de ți iau ochii? ce să fi însem-nând acel copac numit: Arbore de Noel de Francezi și Christbaum de Nemți, care de câțva timp a început a se introduce prin ca-sele creștinilor români, tocmai în ajunul Cră-ciunului, în ajunul născerii lui Isus Christos!

Nici într'o istorie profană sau biseri-căscă nu ni se spune că o asemenea și să fi fost însemnată prin vre un eveniment, care să aibă vre-o legătură cu vre un copac, ci numai prin născerea lui Isus Hristos. Ce va fi însemnând împărțirea acelor jucărele cari împodobesc copacul, ca daruri pela copii, când se scie că la noi nu-i obiceiul a să îm-părți daruri decât numai la anul nou?

Introducerea acestui obicei al „co-pacului” în bătrânescele noastre datini, nu face decât să răspândescă un venin primejdios în nēmul nostru românesc.

Câte familii bogate astăzi nu și mai aduc aminte de datinele strămoșilor lor, câte s'au înstrăinat de vechile obiceiuri ale pă-rinților lor și cu sufletul amărit vedem că au îmbrățișat pe acele ale străinilor.

Copacul crăciunului tinde la noi de câțva timp a și lua și el un loc în obicei-urile poporului nostru, îl găsim până și prin satele noastre, și dacă vom merge după-cum am început apoi el va prinde rădăcini adânci în moravurile noastre, de ôre-ce a prins a se introduce și prin instituțiile noastre publice, ca: spitalul de copii, școli etc.

Pentru-ce să înveninăm sentimentele naționale ale acestor fîmți, acestor fii și fiice a poporului din acele instituțiuni, cu nișce obi-ceiuri introduse de străini, ce n'au nici o le-gătură cu străbunile noastre tradițiuni?

Odinôră câtă bucurie simțiau copiii așteptând cu nerăbdare sêrbătorile crăciunu-lui și a anului nou, sciind că părinții lor aduceau Irozi, stêna, păpușile, și că lăsa-u să cânte sub ferestrele caselor lor „Florile dalbe”, etc.; astăzi însă privim cu mahnire cum unii din părinți ce se dic români, închid porțile la asemenea ocațiuni și nu primesc ca fii lor să vadă aceste obiceiuri vechi ale poporului.

Ôre acele luminări aprinse, acele ju-cărele ce împodobesc copacul crăciunului nu ar fi mai bine să împodobescă stêna care a înveselit pe copiii din timpuri străvechi? noi suntem siguri că mai mult se vor bucura și veseli copii, când vor vedea o stea împodo-bită cu luminărele aprinse, cu jucărele și tot soiul de ornamente, decât când vor vedé copacul crăciunului împodobit, care nu le amintescce nimic despre ceea-ce s'a petrecut în ziua născerii lui Hristos, în timp ce pe stea vor vedea zugrăvit ieslele peșterii din Vitheim unde s'a născut Hristos și cei trei crai dela răsărit cari aduc daruri: aur, smirnă și tămâie; amăgirea lui Adam și Eva de către șerpe, din care vor învăța pilda neascultării; ochiul lui Dumnezeu zugrăvit d'asupra acestora, care le va arêta că Dumnezeu vede toate și altele.

Astăzi când Românul are cea mai mare nevoie a se deștepta și a se recunoșce pe sine, a vedea cine este și cine a fost, pare a fi cuprins de un somn profund și de o nepăsare neiertată, căci tot ce e românesc în principiu și în fapt, e persecutat, și isgonit cu urgie.

Credințele au dat născere datinilor și obiceiurilor, ele dovedesc și ne arată ca printr'o oglindă ceea-ce a fost națiunea ce le-a păstrat, istoria ei, suferințele ei, cala-mitățile prin cari ea a trecut, inteligența și filosofia sa, căci nimica nu e mai caracte-ristic în viața unui popor, ca datinele sale.

Să păstrăm obiceiurile străbunilor no-ștri și să nu le lăsam să se pèrdă în noianul uitării.”

Posta redacțiunii.

Dlul Ión Paicu, învățător: „Înainte de esamene” nu este potrivită acum. Trimite-ne-o prin A prilie. „O întemplare din curiositate” este un început, ce l' putem publica. Încercă însă altele și le trimite ca să alegem.

Nr. 5—1898.

[14] 2—3

CONCURS.

Prin venerabila rezoluțiune consistorială dtdo 16 Decembre 1897 Nr. 8268 Bis. s'a încuviințat instituirea unui post de capelan în parochia de clasa a III-a Noul-săsesc cu filia Bondela, protopresbiteratul Sighișorei — pentru ocuparea cărui post, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan, sunt jumătate din dotațiunea parochială anuală de 405 fl. 74 cr.

Informațiuni mai detaiate se pot lua dela oficiul protopresbiteral, eventual dela comitetul parochial concernent.

Concurenții au a-și subterne petițiunile instruite conform legilor în vigôre în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Sighișora, 8 Ianuare, 1898.

Oficiul protopresbiteral gr.-or al tractului Sighișorei, — în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopresb.

Nr. 421/1897.

[15] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Cârna. s'escrise concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 440 fl. 30 cr.

Petenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigôre, la subscrisul oficiu protopresbiteral, în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Albeilulie, în conțelegere cu comitetul parochial.

Alba-Iulia, 28 Decembre, 1897.

Petru Popovici,
adm. prot.

Szebenvármegye alispánja.

2101 szám
V—1898

[16] 1—1

Pályázati hirdetmény.

A szebeni járásban megüresedett járási írnoki állomásra, esetleg az ezen állásnak netán áthelyezés útján leendő betöltése folytán Szebenvármegye valamely más járásában megüresedendő ilyen állásra Főispán úr ő méltóságának folyó hó 29-én kelt 38 számú felhívása folytán, ezennel pályázatot hirdetek.

A járási írnoki állomások évi 500 frt. fizetéssel és 100 frt. lakbérrel vannak javadalmazva.

Pályázni óhajtokat felhívom, hogy az alábbiak fšzerint felszerelt pályázati kérvé-

nyüket Méltóságos Thalmann Gusztáv úrhoz, Szebenvármegye főispánjához folyó évi márczius hó 3.-ikáig annál bizonyosabban nyujtsák be, mivel későbbben érkező tolyamodványok, nem fognak tekintetbe vétetniti.

A pályázati kérvények a már közszolgáltatban levők által rendes szolgálati uton nyuitandók be és azokhoz a közszolgáltatban még nem levő pályázók által az eddigi foglalkozásukat is feltüntető erkölcsi, továbbá az egészségi állapotukat feltüntető hatósági, orvosi bizonyítvány valamennyi, pályázó által pedig az 1883 évi I. tcz. 19 §-a szerinti minősítettségüket és a nyelv ismeretüket igazoló okmányok esatolandók.

Nagyszeben, évi Ianuár hó 31-én.

Reisenberger,
alispán.

Contra tusei

și răgușelii sunt cel mai bun mijloc bombónele Pemetefti a lui **Bethy**. Se află în toate farmaciile. Prețul unei doze 30 cr., 5 doze expedeză franco farmacia Adler din B.-Ciaba. Numai atunci veritabile, dacă stă pe fiecare dosă subscrierea următoare: [239] 6—10

Bethy Béla
gyógyszerész.

Din

„Biblioteca noastră”,

sub direcția dlui E. Hodoș au apărut:

- Nr. 1 *Realități și visări*, de S. S. Secula;
Nr. 2 *Iancu de Huniad*, de Ios Bălan;
Nr. 3—4 *Versuri și Proză*, de G. Coșbuc;
Nr. 5 *Fabule alese*, de Gr. M. Alexandrescu;
Nr. 6 *Dela sat*, piesă popor. în dialect bănățean de N. Mocovișteanu;
Nr. 7 *Intocmai*, de Zotti Hodoș.

1 număr 14 cr.

Se află de vândare în

Librăria Tipografiei archidieceșane
Sibiu.

În librăria Tipografiei archidieceșane se află:

Dicționarul român-maghiar

și

Dicționarul maghiar-român

de

Dr. I. Crișan și N. Putnok,

apărute în 1893 și 1895, cele mai noueocabulare pentru învățarea limbei maghiare.

Prețul leg. a fl. 2.—

„ARDELEANA”,

institut de credit și economii societate pe acții în Orăștie.

Convocare.

—o—

P. T. acționarii institutului nostru prin presenta se învită la
a XII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în localul institutului în 24 Februarie st. n. 1898 după amăzi la 2 ore, cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul anual al Direcțiunei.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Statorirea bilanțului anual.
4. Votarea absoluturului pentru gestiunea anului expirat.
5. Impărțirea profitului curat.
6. Programa, planurile și preliminarele referitoare la zidirea caselor din strada Têrgului.
7. Alegerea alor 3 membri în Direcțiune pe un nou period de 5 ani.
8. Eventuale propuneri insinuate conform §-lui 28 din statute.
9. Esmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune acțiunile la cassa institutului conform prescrișelor §-lui 20 din statutele societății.

Din ședința plenară a Direcțiunei, ținută la 21 Ianuare 1898.

Iosif de Orbonaș m. p.,
președinte.

Dr. Ioan Mihu m. p.,
director executiv.

Contul Bilanțului.

Active.		fl.	cr.	Pasive.		fl.	cr.
Casa în număr		13980.02		Fonduri proprii:			
Efecte publice		45668.—		Capital social încurs		206000.—	
Efectele fondului de pensiune		11344.16		Fond de rezervă		76677.56	
Efectele fondului de zidire		22907.81		Fond de pen iune		11344.16	
Imprumuturi pe cambii cu giranți		458090.30		Fond intru acop. perderilor		9565.56	
Imprumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară		224815.—		Fond de zidire		23019.72	326607.—
Imprumuturi pe hipotece		184475.15		Interese anticipate pro 1898			11633.55
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți		143553.88		Avansuri dela banca austro-ung. 21700.—			
Imprumuturi pe efecte publice		1118.—		Cambii reescomptate		89915.—	
Realități		33233.15		Depuneri spre fructificare		721180.92	
după amortisare		283.15	33000 —	Dividende neridicate		78.21	832874.13
Mobiliar		503.95		Diverse conturi creditore			2154.80
după amortisare		50.40	453.55	Profit curat			28162.99
Diverse conturi debitoare și interese restante			32026.60				
			1201432.47				1201432.47

Contul Profitului și Perderilor.

Spese.		fl.	cr.	Venite.		fl.	cr.
Interese pentru fondul de rezervă 2799.66				Prdfit transportat din anul trecut		592.40	
Interese pentru depuneri spre fructificare		38305.82		Interese dela impr. pe cambii cu giranți		41943.64	
Inter. pentru cambii comptate 5775.68				Inter. dela impr. pe camb. cu acoperire hipotecară		18478.55	
Interese pentru cont-curent		44.25	46925.41	Inter. dela impr. pe hipotece . 16081.21			
Spese pentru salarii și marce de prezență		8129.30		Inter. dela impr. pe obligat. cu cav.		12380.28	
Spese pentru chirie, porto, tip., diverse		2489.65	10618.95	Interese dela impr. pe efecte publice		92.64	
Contribuțiune directă		3873.63		Interese dela efecte publice . 1805.60			90781.92
Contribuț. de 10% la int. de dep. și competiția de timbru		3917.27	7790.90	Provisiuni			96.41
Amortisare din realități		283.15		Chirie			2361.07
Amortisare din mobiliar		50.40	333.55				
Profit curat			28162.99				
			93381.80				93381.80

Orăștie, la 31 Decembre 1897.

Iosif de Orbonașiu m. p., N. Vlad m. p., Dr. Mihu m. p., Romul Nicoră m. p.
membru în direcțiune membru în direcțiune. director exec. comptabil.

Subsemnatul comitet am examinat conturile presente și le-am aflat în deplină regulă.

Orăștie, la 27 Ianuare 1898.

[17] 1—1

Const. Baicu m. p.

Ioan Lazaroi m. p.

I. Branga m. p.

Vestitele
Semințe de flori și legumi

ale lui [13] 2—17

Mauthner

în

pachete închise, legal garantate
cu marca de apărare împotocolată

„Ursul”

se pot căpeta în toate

băcăniile și ferăriile
mai mari.

NB. Numai pentru pachetele închise, provădute cu figura ursului și signate cu numele **Mauthner**, cum arată figura alăturată, ia firma **Edmund Mauthner** în **Budapesta, strada Andrássy 23**, garanție deplină. că-s seminte prospete și veritabile.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.